

NASJONAL
OPERAEN
NASJONAL
BALLETTEN

DON GIOVANNI

KJÆRE PUBLIKUM!

Historien om den brutale og hensynsløse kvinnefører Don Juan har vært gjenstand for utallige fremstillinger gjennom snart 400 år, med vesentlige bidrag fra forfattere, billedkunstnere, komponister og filosofer. Men det er Mozarts radikale og banebrytende opera som ruver over alle andre Don Juan-versjoner. Mozart og Da Ponte ga myten en musikalsk tyngde og dramatisk kraft som er like sterk i dag, som for snart 250 år siden, da operaen ble fremført for første gang.

For et operakompani er det alltid en helt spesiell utfordring å gi seg i kast med en oppsetning av «operaen over alle operaer», som E.T.A. Hoffmann kalte den. Det første vi hører fra Don Juans munn er: «Donna folle, indarno gridi! Chi son io tu non saprai» (Vanvittige kvinne, du roper forgyeves, du vil aldri få vite hvem jeg er).

Også for oss er det umulig helt ut å forstå Don Juan eller å få kjennskap til hans egentlige karakter. En ny oppsetning er i beste fall et bidrag til å avdekke nye sider av verket, men en endelig og helhetlig forståelse synes alltid å være utenfor rekkevidde.

Som alle store mytiske skikkelser er Don Juan en motsetningsfylt karakter som publikum både må elske og hate – slik også de andre personene i operaen kretser rundt ham, dramaets midtpunkt, med blanding av beundring og avsky. Det paradoksale er at ingen kan leve med en Don Juan i sin nærhet, men heller ikke foruten.

I vår produksjon er handlingen lagt til vår tid. Et rasjonelt styrt og kontrollert samfunn blir utsatt for Don Juans kraft, og alle som kommer i hans nærhet blir påvirket. I et rom fylt av religiøse relikvier fra en svunnen tid, lar Don Juan sine medspillere komme i berøring med skjønnhet, sanselighet, drifter og begjær, som nærer seg av uregjerlige og irrasjonelle kilder. Vår Don Juan ønsker å utforske hva som ligger bak og utenfor vår kulturs nedarvede normer og regler. Han utfordrer oss til å utsette oss for krefter skjult bak hverdagens snusfornuft.

På scenen står et sterkt lag av unge sangere. Tenoren Magnus Staveland gjør sin debut på Bjørvika-operaens hovedscene, mens Kari Ulfnes Kleiven og Halvor Melien rolledebuterer som henholdsvis Zerlina og Masetto. Vi er spesielt stolte av å kunne presentere 29 år-gamle Björn Bürger. I løpet av kort tid har han vunnet en rekke anerkjente sangkonkurranser og etablert seg som en internasjonalt ettertraktet baryton. New York Times berømmet ham for hans varme klang da han i 2014 sang Masetto i Christof Loys *Don Giovanni*-produksjon ved Oper Frankfurt, der han vært ansatt siden 2013. Vi er glade for at han vil gjøre sin debut i tittelrollen her i Oslo, før nye og store oppdrag venter ham denne sesongen – som Figaro i *Barberen i Sevilla* ved festivalen i Glyndebourne.

Velkommen inn!
Per Boye Hansen, operasjef

DON GIOVANNI

OPERA I TO AKTER

MUSIKK: Wolfgang Amadeus Mozart
LIBRETTO: Lorenzo Da Ponte
MUSIKALSK LEDELSE: Antonino Fogliani
REGI: Thaddeus Strassberger
ANSVARLIG FOR GJENOPPSETNINGEN: Gudrun Glette
SCENOGRAFI: Kevin Knight
KOSTYMER: Mattie Ullrich
LYSDESIGN: Bruno Poet
KOREOGRAFI: Tiril Andøl
KAMPINSTRUKTØR: Tyrone Wiggins

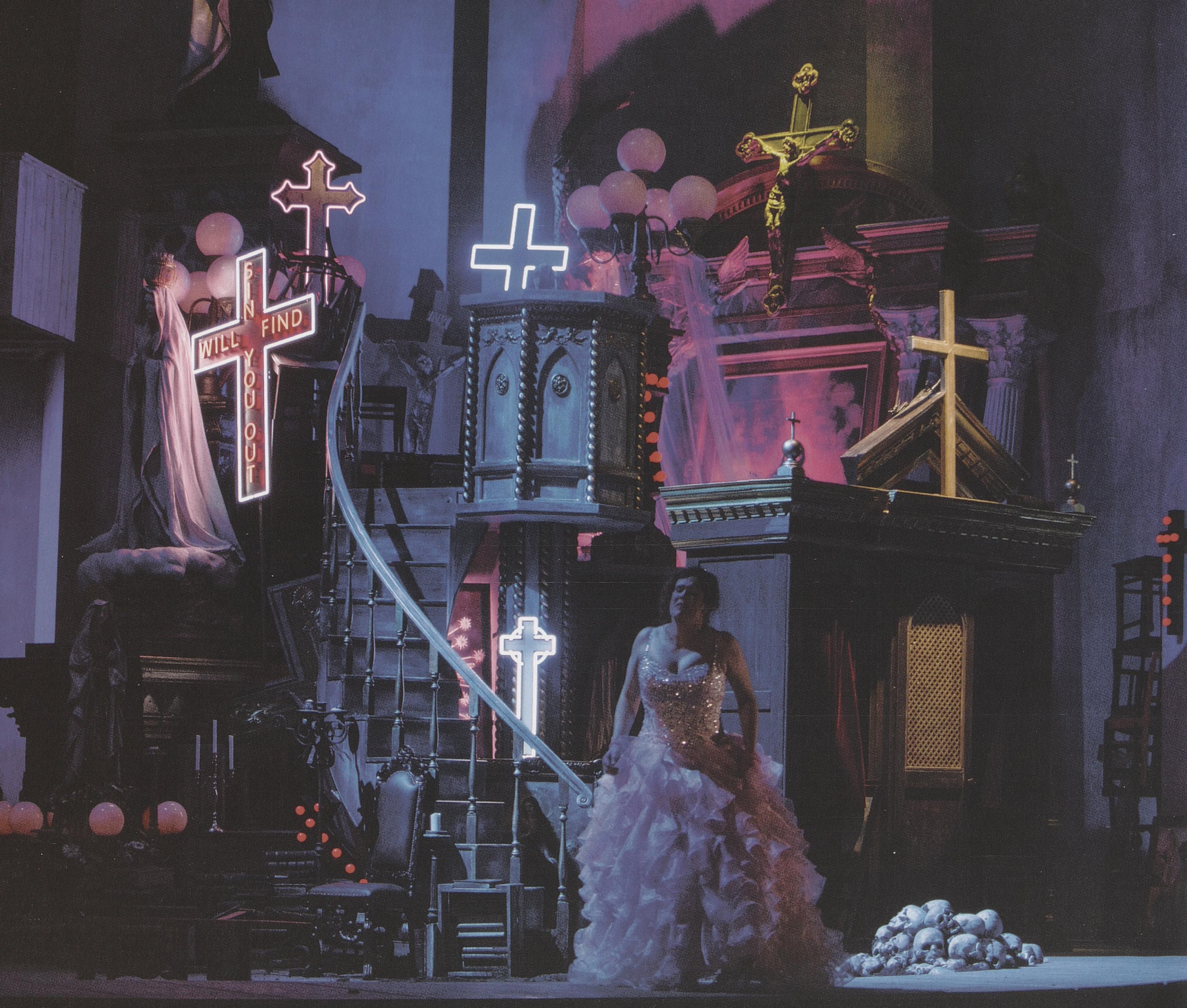
Urpremiere: Praha, 28. oktober 1787
Norgespremiere: Christiania Theater 6. november 1837
Premiere denne oppsetningen: Den Norske Opera & Ballett, 22. mars 2014
Sesongpremiere: 29. august 2015

Forestillingen synges på italiensk
Norske undertekster: Gunnar Bergstrøm
Engelske undertekster: Kenneth Chalmers,
etter avtale med the Royal Opera House, Covent Garden

PÅ OMSLAGET: ALEXANDRA DESHORTIES (DONNA ANNA)

I redaksjonen: Ingeborg Norshus, redaktør / Per Boye Hansen, operasjef
Live Bergitte Molvær, grafisk design / Foto: Erik Berg og Jörg Wiesner.
Alle forestillingsbilder er fra 2014 / John Anthony, oversettelse /
Trykk: 07 Media AS / Ansvarlig utgiver: Den Norske Opera & Ballett

HANDLING

FØRSTE AKT

Leporello, Don Giovannis tjener, klager over sin skjebne. Han holder vakt utenfor kommandantens hjem, mens Don Giovanni har tatt seg inn for å ha sex med kommandantens datter Donna Anna. Mens Leporello er utsatt for vær og vind utenfor, har Don Giovannis eskapader utartet til å bli voldelige. Kommandanten kommer til, utfordrer Don Giovanni, men blir selv drept. Giovanni og Leporello flykter. Anna ber sin forlovede, Don Ottavio, om å hevne farens død.

Neste morgen støter Giovanni og Leporello på en av Giovannis tidligere erobringer, Donna Elvira, som er sønderknust over hans svik. Leporello forteller henne at hun verken er den første eller siste kvinnen som har blitt offer for Giovannis forførelseskunster, og han ramser opp alle Don Giovannis erobringer over hele Europa.

Masetto og Zerlina feirer bryllup. Giovanni flørter med bruden, og overbeviser henne om at hun fortjener et bedre liv. Han prøver å kvitte seg med den sjalu Masetto ved å tilby dem å ha bryllupsfesten i palasset sitt. Giovanni starter sin forførelseskunst, men avbrytes av Elvira, som ber Zerlina om å holde seg langt unna beileren. Hun advarer også Anna, som fortsatt ikke kjenner identiteten til farens morder og som har bedt Giovanni om hjelp til å finne ham. Giovanni på sin side påstår at Elvira er sinnsforvirret, og Anna og Ottavio vet ikke helt hva de skal tro.

Idet Giovanni forlater stedet, gjenkjenner Anna ham som drapsmannen. Sønderknust, men besluttosom ber hun på nytt Ottavio om å hevne farens død. Han reflekterer over hvordan han kan gjenopprette hennes sinnsro.

Don Giovanni ber Leporello om å organisere en fest for bryllupsgjestene i palasset, og ser frem til en kveld med drikke, dans og elskov.

I mellomtiden prøver Zerlina å berolige Masetto. Giovanni dukker opp og fører dem begge til festen. Anna, Elvira og Ottavio ankommer forkledd og inviteres inn av Leporello. I ballsalen danser Giovanni med Zerlina, og prøver så å dra henne med seg inn i et tilstøtende rom.

Da hun gjør anskrik, skylder Giovanni på Leporello. Anna, Elvira og Ottavio tar av seg forkleddingene, og sammen med Zerlina og Masetto anklager de Giovanni, som et øyeblikk blir overrumplet, men greier å komme seg unna.

ANDRE AKT

Leporello har byttet klær med Giovanni og tar med seg Elvira på en kveldspromenade, slik at hans herre står fritt til å kurtisere Elviras søster med en vakker serenade. Masetto dukker opp sammen med vennene sine på jakt etter Giovanni, og den forkleddte Giovanni banker opp Masetto. Zerlina finner sin forslåtte forlovede og trøster ham.

Senere samme kveld blir Leporello – som Elvira fortsatt tror er Giovanni – overrasket av Anna, Ottavio, Zerlina og Masetto, som alle peker ut den angivelige Don. I frykt for sitt liv avslører Leporello sin sanne identitet før han flykter. Ottavio erklærer at han vil ta hevn over Giovanni og ber de andre om å passe på Anna. Elvira tenker på Giovanni, som hun fortsatt elsker tross alt som har hendt.

På kirkegården møter Giovanni og Leporello kommandantens gjenferd, som advarer Giovanni om at latteren hans vil stilne innen dagen gryr. Giovanni tvinger den skrekkslagne Leporello til å invitere kommandanten til middag. Denne aksepterer innbydelsen.

Enda en gang ber Ottavio Anna om å gifte seg med ham, men hun svarer at hun ikke vil det før farens død er hevnet.

Elvira ankommer Giovannis palass og gjør et siste, desperat forsøk på å overtale ham til å endre livet sitt, men han bare ler av henne.

Kommandanten(s gjenferd) kommer inn i rommet og ber Giovanni angre. Da han fryktløst nekter, blir han fortært av helvetets flammer. Elvira, Anna, Ottavio, Zerlina, Masetto og Leporello gjør sin entré og kontemplerer over fremtiden og skjebnen til ugjerningsmannen.

MICHAEL NAGY
(DON GIOVANNI)

FRA PRØVESAL
AUGUST 2015:
KARI ULFSNES KLEIVEN
(ZERLINA)
HALVOR MELIEN (MASETTO)

MOTSTÅENDE SIDE:
DAVIDE LUCIANO
(LEPORELLO)
MICHAEL NAGY
(DON GIOVANNI)

DAVIDE LUCIANO
(LEPORELLO)

ALEXANDRA DESHORTIES
(DONNA ANNA)

HJERTEKNUSEREN

AV SIRI LINDSTAD

Don Giovanni forfører og forderver, både kvinnene han jakter på, og sangerne som gestalter ham.

– Dette er en ikonisk, men dødningstung rolle som krever mye erfaring, sier Audun Iversen. Han var ferdig med utdannelsen sin ved Opera Akademiet ved Det Kongelige Teater i København i 2008. Bare to år senere, høsten 2010, turnerte han England i rollen som Don Giovanni, i en oppsetning ved Glyndebourne on Tour.

– Jeg tenkte underveis i prøveforløpet at når produksjonen var ferdig, skulle jeg legge vekk rollen i mange år, og det har jeg da også gjort. Jeg har rett og slett takket nei til å gjøre den igjen når jeg har blitt spurt. Jeg trengte å la rollen modnes, men nå begynner det kanskje å bli på tide å grave den fram igjen.

I England opplevde Iversen til sin store skrekk å bli buet på etter generalprøven.

– Jeg trodde jeg hadde gjort tidenes dårligste rolletolkning og at karrieren nå var over. Men så lærte jeg til min lettelse at hvis man spiller en skurkerrolle i England så hender det ofte at den rollen blir buet ut i applausen, i alle fall om han har vært slem nok. Så etter hvert lærte jeg meg å ta det som en kompliment.

TAR FOR SEG

Don Giovanni tar og tar. Han tar plass på scenen, og han tar for seg av menneskene rundt seg.

– Man må prøve å framstille ham sympatisk innimellom, slik at publikum ser hva det er damene faller for. Men egentlig er han ikke sympatisk i det hele tatt. Det gjør det til en krevende, men også morsom rolle, sier veteranen Knut Skram. Han har gestaltet forføreren en rekke ganger, i Italia, Canada og Tyskland, og to ganger ved Den Norske Opera. En gang sang han så lidenskapelig at han ikke merket at

han slo beinet i scenegulvet. Det måtte operasjoner til for å reparere skadene som oppstod.

– I Barthold Halles oppsetning i 1971 sang vi på norsk, husker jeg. Seksten år senere, i 1987, hadde jeg igjen rollen, denne gangen i regi av Göran Järvefelt. Det var en fantastisk oppsetning med en rekke nye grep.

Järvefelts valgte å framstille Don Giovanni som en tidløs outsider. I løpet av forestillingen beveger figuren seg inn i vår tid ved hjelp av nesten umerkelige endringer i klesdrakten. På slutten ender han opp som pønker.

– Jeg tror jeg hadde seks-sju kostymeskift og skiftet parykk fire ganger i løpet av den forestillingen, og det er egentlig krevende nok bare å synge rollen. På samme tid var jeg med i en veldig tradisjonell oppsetning av stykket i Tyskland. Der hadde jeg bare to kostymeskift og én parykk, så det var rene ferien i forhold, forteller Skram.

EN BORTSKJEMT HOLLYWOODSTJERNE

Da Järvefelts produksjon ble satt opp på ny av Den Norske Opera i 2006, var det med Johannes Weisser som Don Giovanni. Han har gjort rollen flere ganger i Tyskland, Østerrike og Danmark, og har også gjort en innspilling av verket med Rene Jacobs som dirigent, til stor applaus, sin ennå unge alder til tross. Ifølge tidsskriftet Gramophone var det egentlige den renommerte britiske barytonen Simon Keenlyside som var tiltenkt rolle. Weisser var bare engasjert til de sceniske oppførelsene. Men dirigent Jacobs ble så begeistret for hva han fikk høre at han valgte den norske barytonen da innspillingen tok til for alvor.

– Dette er en av de morsomste og mest utfordrende rollene man kan få prøvd seg på. Man må få frem karakterens både sjarmerende og dypt usympatiske sider. Galskapen og dramaet som utspiller seg, spesielt i andre akt, er fantastisk spennende å få spille. Det er jo veldig

mange måter å gjøre denne karakteren på, og jeg har vært med på ulike oppsetninger. Ofte gjøres Don Giovanni til en veldig diabolsk figur, men jeg tenker at han også kan minne om en bortskjemt Hollywoodstjerne, en egoist som bruker folk rundt seg, og er vant til å få alt han peker på.

VERDENS MIDTPUNKT

Don Giovanni inneholder mange resitativer, med ensemblesang der hovedrolleinnehaverens barytonstemme gjerne ligger under som en kontrasterende stemme.

– Det er få lange linjer og lite yndig musikk å synge for tittelrollen, bortsett fra i den lille serenaden og litt i Don Giovannis aller siste scene. Samtidig skal du være på scenen det meste av tiden som verdens midtpunkt og virkelig føle at alt har deg som sitt gravitasjonssenter. Det krever en sterk scenisk tilstedeværelse og stamina, og du er nødt til å være veldig fokusert om du skal lykkes, sier Audun Iversen.

– Veldig mye av karakteren formes i resitativene. Også musikalsk er det noe kameleon-aktig over Don Giovanni, synes jeg. Han stjeler andre karakterers musikalske temaer og bruker dem skamløst selv, sier Weisser.

Siri Lindstad er journalist i Forskerforum, og driver forlaget Kill your Darlings.

KNUT SKRAM OG JOHANNES WEISSER
I ROLLEN SOM DON GIOVANNI

TIDLIGERE OPPSETNINGER AV DON GIOVANNI VED DEN NORSKE OPERA

PREMIERE: 2. februar 1962

REGI: Josef Witt

MUSIKALSK LEDELSE: Arvid Fladmoe

SCENOGRAFI OG KOSTYMER:

Janos Horvarths skisser ved Marianne Horvath

I ROLLEN SOM DON GIOVANNI:

Ingvar Wixell / Carl-Axel Hallgren.

PREMIERE: 15. desember 1971

REGI: Barthold Halle

MUSIKALSK LEDELSE: Arvid Fladmoe

SCENOGRAFI: Arne Walentin

I ROLLEN SOM DON GIOVANNI: Knut Skram
(1971, 1974, 1977, 1982), Claudio Nicolai (1974),

Jerker Arvidson (1974),

Oddbjørn Tennfjord (1982).

PREMIERE: 4. april 1987:

REGI: Göran Järvefelt

MUSIKALSK LEDELSE: Heinz Fricke

SCENOGRAFI OG KOSTYMER: Kathrine Hysing.

I ROLLEN SOM DON GIOVANNI: Knut Skram
(1987, 1988, 1991, 1993), Terje Stensvold (1987,
1993, 1995, 1997), Trond Halstein Moe (1995),

James Martin (2001), Peter Mattei (2004),

Johannes Weisser (2006).

DAVIDE LUCIANO (LEPORELLO)
YNGVE SØBERG (MASETTO)

MICHAEL NAGY (DON GIOVANNI)
INGEBORG GILLEBO (ZERLINA)

DEN SANSELIGE EROTISKE GENIALITET – KIERKEGAARD OG MOZART

AV JØRGEN LANGDALEN

Søren Kierkegaards *Enten–Eller* er en merkelig bok. Den er ikke bare et filosofisk verk, men også et fiksjonsverk, ettersom de to anonyme forfatterne av henholdsvis første og andre del av boka er fiktive personer. I forordet introduseres disse av en tredje fiktiv person, som er verkets «utgiver» og kaller seg Victor Eremita, hvilket åpenbart er et psevdonym, med den bokstavelige betydningen «den seirende eneboer.» Eremita velger å kalle de to anonyme «forfatterne» A og B.

Det er altså ikke slik at Kierkegaard har utgitt boka *Enten–Eller* under psevdonym. Det ville vært for enkelt. Han har skrevet en fortelling om et *annen* forfatter som utgir boka under psevdonym.

MASKESPILL

Mye har vært sagt om dette maskespillet av fiktive, anonyme og psevdonyme personer i *Enten–Eller*, og man kan gjerne fordype seg i spørsmålet om filosofisk framstillingsform, og om det dialektiske forholdet som består eller ikke består mellom de ulike posisjonene i boka, mellom A og B, mellom forfatteren og verket, mellom fiksjon og virkelighet.

Her holder det å påpeke at maskespillet tillater Kierkegaard – i første del av boka – å gi stemme til en høyspent romantiker som er blitt grepet av musikkens mysterium, og som nærer en grenseløs beundring for Mozart. Det er forfatter A, også omtalt som Æsthetikeren. Det er han som har skrevet den hundre sider lange avhandlingen i første

del av *Enten–Eller* med tittelen «De umiddelbare erotiske Stadier eller det Musikalsk-Erotiske».

Æsthetikeren har flere kjente trekk. Ikke minst er han representant for tidens unge Københavnske teaterpublikum, som er blitt grepet av Mozart-feber! Kierkegaard beveget seg i dette miljøet fra han ble student i 1830, og var selv litt av en dandy. Det framgår av regnskapene som biografen Joakim Garff har gjennomgått, hvor det er rikelig belegg for å slutte seg til en ekstravagant livsstil. Den unge Kierkegaard var meget hyppig i teatret! Han skal ha sett praktisk talt samtlige oppføringer av *Don Juan*.

Hvor langt kan vi gjenkjenne Kierkegaard selv i Æsthetikeren? Dette spørsmålet opptok også Kierkegaard, langt ut i korrekturlesningen av *Enten–Eller*. På denne tiden fikk han for vane å troppe opp i teaterfoajeen, uten å gå i teatret! Han var ikke alene om dette. Et av tidens satiriske skrifter forteller om alle dem som slett ikke kom for å se forestillingen, men som «dog staae eller gaae, om Aftenen i Theatrets Forsal, med og uden Briller, viftende med den ene Handske, pudsende Bakkenbarterne og Haaret – for at beskue de elskværdige eller ikke elskværdige Damer, endskjøndt de anstille sig, som om de ivrigt leste Komødieplakaten.» Kierkegaard var en av dem – men han hadde en baktanke:

I den Tid, da jeg læste Correctur af Enten–Eller og skrev de opbyggelige Taler havde jeg saa godt som ingen Tid til at gaae paa Gaden. Da brugte jeg

et andet Middel. Hver Aften, naar jeg kom udaset hjemme fra og havde spist hos Mini, var jeg 10 Minutter i Theatret – ikke et Minut mere. Almindelig kjendt som jeg var, regnede jeg paa, at der nok var adskillige Sladder-Munde i Theatret, som nu vilde fortælle: – hver evige Aften er han i Theatret, han bestiller ikke Andet.

Meningen var at København skulle sveve i uvitenhet om den unge Kierkegaards filosofiske ambisjoner, ingen skulle ane at han ruget på en merkelig bok, de skulle tro at han var en levemann og lømmel.

Men også for Regines skyld gjorde han det. Femtenårige Regine Olsen var datter av en embetsmann i finansdepartementet. Studenten Kierkegaard hadde svermet hett for henne og fridd, men brøt forlovelsen på grunn av en ond anelse om at forfatterkallet ville gjøre kjærlighetsforholdet umulig. Nå forsøkte han å pådra seg et dårlig rykte, slik at Regine ikke skulle sørge over ham!

SANSELIGHETENS SPRÅK

Kombinasjonen av den utadvendte belevenhet og det «tungsendige Ønske at blive forhaanet» er typisk for den litterære dandyen. Men med sin avhandling går Æsthetikeren også inn i tradisjonen fra de tyske tidligromantikerne. Nettopp på denne tiden slår romantikernes bilde av Mozart gjennom – en herlig kombinasjon av klassisistiske fantasier og romantisk geniestetikk som ikke minst dikteren og komponisten E. T. A. Hoffmann sto for.

Men Æsthetikeren har større filosofiske ambisjoner enn forgjengerne, og hans avhandling plasserer seg som et hovedverk i den romantiske musikkestetikken – men også som det første grunnleggende arbeidet om Mozarts operaer.

Det er selve sanseligheten han vil framstille i sin avhandling. Sanseligheten kjennetegnes av å ligge utenfor åndens område, hinsides språk og refleksjon. Sanseligheten er *umiddelbar*, mens ånden reflekterer. Men det er likevel bare ånden som kan gi sanseligheten en bestemmelse:

Først idet Aanden er sat, er Sproget indsat i sine Rettigheder, men idet Aanden er sat, er Alt det, som ikke er Aand, udelukket. Men denne Udelukkelse er Aandens Bestemmelse, og forsaavidt altsaa det Udelukkede skal gjøre sig gjældende, fordrer det et Medium, der er aandelig bestemt, og dette er Musikken.

Musikken er altså sanselighetens språk. Æsthetikeren plasserer det sanselige og erotiske, og dermed musikken, definitivt og varig utenfor åndens og refleksjonens område, og åpner en kløft som ikke uten videre kan overskrides i filosofien. Det irreversible og uforenlige kommer enda bedre fram i dette sitatet:

KIERKEGAARD OM DON JUAN

«Hør Don Juan, det vil sige, kan du ikke ved at høre Don Juan få en forestilling om ham, så kan du det aldrig. Hør hans livs begynnelse; som lynet vikler sig ud av tordenskyens mørke, således bryder han frem af alvorens dyb, hurtigere enn lynets fart, ustadigere end denne og dog lige så taktfast; hør hvor han styrter sig ned i livets mangfoldighed, hvor han bryder sig mod dets faste dæmning, hør disse lette, dansende violintoner, hør glædens vink, hør lystens jubel, hør nydelsens festlige salighed; hør hans vilde flugt, sig selv iler han forbi, stedse hurtigere, stedse ustandseligere, hør lidenskabens tøjlesløse begæring, hør elskovens susen, hør fristelsens hvisken, hør forførelsens hvirvel, hør øjeblikkets stilhed – hør, hør, hør Mozarts Don Juan.»

Søren Kierkegaard i *Enten–Eller*

Herved viser Musikkens Betydning sig i sin fulde Gyldighed, og den viser sig i strengere Forstand som en christelig Kunst, eller rettere som den Kunst, Christendommen sætter, idet den udelukker den fra sig, som Medium for det, Christendommen udelukker fra sig og derved sætter. Med andre Ord, Musikken er det Dæmoniske.

DE UMIDDELBARE EROTISKE STADIER

Æstetikeren beskriver utviklingen av det sanselig-erotiske gjennom tre stadier, en slags dialektisk prosess, men prosessens slutt punkt er ikke det åndelige, som hos filosofen Hegel. Slutt punktet er det sanselige. Stadiene i prosessen eksemplifiserer Æstetikeren med tre karakterer fra Mozarts operaer: Cherubino, Papageno og Don Giovanni.

Det første stadiet er det *drømmende* stadiet, som vi ser hos guttungen Cherubino i *Figaros bryllup*. Hos ham våkner sanseligheten, men som en helt ubestemt lengsel. Begjæret kan anes, men gjenstanden er uklar. Cherubino vet ikke hva! I den kjente arien spør han *den som vet* – «*Voi che sapete.*»

Det andre stadiet er det *søkende* stadiet, som vi ser hos Papageno i *Tryllefløyten*. Begjæret har våknet og kan utskille en gjenstand. Begjæret går på oppdagelser, gjør stadig nye gladelige bekjentskaper, akkurat slik fuglefangeren fanger fugler i skogen.

Først med Don Giovanni har vi nådd *begjærets stadium*, som tar de foregående stadier opp i seg. Den kvasihegelianske begrepsbruken viker for et Nietzsche-aktig drag i Æstetikerens prosa:

I Don Juan derimod er Attraen absolut bestemt som Attraa, er i intensiv og extensiv Forstand den umiddelbare Eenhed af de tvende foregaaende Stadier. Det første Stadium attraaede idealt, det Ene; det andet attraaede det Enkelte under Bestemmelsen af det Mangfoldige, det tredje Stadium er Attraen heraf. Attraen har i det Enkelte sin absolute Gjenstand, den attraaer det Enkelte absolut. Heri ligger det Forførelses, hvorom vi siden skulle tale. Attraen er derfor paa dette Stadium absolut sund, seierrig, triumpherende, uimodstaelig og dæmonisk.

Don Juan deler tilbøyeligheten til å idealisere med Cherubino, og trangen til å gi seg mangfoldet og gjentakelsen i vold med Papageno. Det intensive oppstår i forførelsens øyeblikk, og i dette øyeblikket er forførelsen like lamslått som Cherubino, like fylt av ærefrykt.

MOTSTÅENDE SIDE:
FRA PRØVESAL, AUGUST 2015:
MARCELL BAKONYI (LEPORELLO)
MARITA SØLBERG (DONNA ELVIRA)
BJÖRN BÜRGER (DON GIOVANNI)

NINA GRAVROK (DONNA ELVIRA)
ILDEBRANDO D'ARCANGELO
(DON GIOVANNI)

NINA GRAVROK (DONNA ELVIRA)
ANN-HELEN MOEN (DONNA ANNA)

MICHAEL NAGY (DON GIOVANNI)

DAVIDE LUCIANO (LEPORELLO)

FRA PRØVESAL, AUGUST 2015:
KARI ULFSNES KLEIVEN (ZERLINA), BJÖRN BÜRGER (DON GIOVANNI)

Det ekstensive består i å repetere dette øyeblikket ad infinitum: «At see hende og elske hende er Eet, dette er i Momentet, i samme Moment er Alt forbi, og det Samme gjentager sig i det Uendelige.»

Katalogarien, hvor tjeneren Leporello regner opp alle herrens erobringer, land for land, er for Æsthetikeren et slående uttrykk for dette. At tallet på erobringene i Spania har nådd 1003 – et ikke bare svært høyt men også helt tilfeldig oddetall – er nettopp treffende! Katalogen har ingen annen hensikt ut over det rent numeriske, ettersom det individuelle og mangfoldige er fullstendig irrelevant for forføringen. For ham gjelder begjæret den abstrakte kvinnelighet, alle kvinner, og en hvilken som helst kvinne!

DEN ROMANTISKE FØRFØREREN

Den romantiske forføringen skiller lag med den libertinske tradisjonen fra 1700-tallet. For den klassiske libertineren – som Valmont i Laclos' *Farlige forbindelser* fra 1782 – var forførelsen en positiv frihetshandling og inngikk i et frihetsspill – selv om den også kunne slå om i kynisk maktspill. I motsetning til dette oppfatter romantikeren forførelsen som noe metafysisk, en overskridelse, et skritt ut av det sosiale, ut av tiden, ut av språket. Der libertineren forlitter seg på ferdighetene, forberedelsen, modus operandi, og på resultatets forutberegnelighet, forfører romantikeren gjennom ren naturkraft. Denne naturkraften kan bare framstilles i musikk:

Naar han derimod opfattes i Musik, da har jeg ikke det enkelte Individ, da har jeg Naturmagten, det Dæmoniske, der ligesaa lidt bliver træt af at forføre eller færdigt med at forføre som Vinden med at storme, Havet med at vugge sig, eller et Vandfald med at styrte sig ned fra sin Høide.

Lorenzo Da Pontes libretto til *Don Giovanni* befant seg fortsatt innenfor den libertinske tradisjonen (og hans gode venn Giacomo Casanova var til stede på premieren i 1787). Stykket var en burlesk komedie med et dristig erotisk spill på grensen til det skandaløse – akkurat slik publikum forventet. Den tidlige oppføringshistorien sto i den libertinske komediens tegn, det «dæmoniske» var ennå ikke satt på dagsorden. Alt før Mozart gikk i graven forelå *Don Giovanni* i sju forskjellige tyske oversettelser. Alle trekker inn materiale fra Molières komedie *Don Juan* og elementer fra den populære Don Juan-tradisjonen i Tyskland. Alle er såkalte syngespill, det vil si stykker hvor resitativene er byttet ut med talt dialog. Det var også en slik versjon

**Vivan le femmine,
Viva il buon vino!
Sostegno e gloria
d'umanità!**

**Long live the women!
Long live good wine!
Forever may they sustain
and exalt humanity!**

Don Giovanni, andre akt,
scene atten

Kierkegaard fikk se på Det Kongelige Teater – et dansk syngespill med talt dialog og sangnumre.

Men selv i denne versjonen hadde Mozarts musikk kraft til å inspirere en helt ny tolkning av historien om Don Juan. For Æsthetikeren er stykket definitivt ikke lenger en komedie, ikke engang en tragikomedie. Det er blitt til et tragisk drama om en romantisk helt som drives av begjærets lov, som begår den radikale overskridelsen, og må bøte med livet. Slik innleder Æsthetikeren den romantiske fasen i forførelsens kulturhistorie.

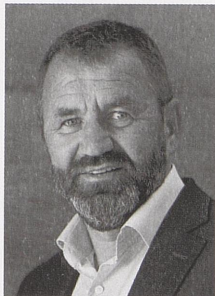
Jørgen Langdalen er forsker ved Nasjonalbiblioteket

DEAR AUDIENCE!

The story of the brutal and ruthless seducer Don Juan has been the subject of many works over four centuries, with significant contributions from authors, artists, composers and philosophers. But Mozart's radical and ground-breaking opera towers above all other versions of Don Juan. Mozart and Da Ponte gave the myth a musical force and dramatic power which is just as strong today as it was 250 years ago, when the opera was first performed.

For an opera company it is always a particular challenge to embark on a staging of the «opera to end all operas», as E.T.A. Hoffmann called it. What we first hear from Don Juan is: «Donna folle, indarno gridi! Chi son io tu non saprai» (Crazy lady, you scream in vain, you will never know who I am). Even for us it is impossible to completely understand Don Juan or learn his true character. A new staging is at best a contribution to uncovering new aspects of the work, but any final and complete understanding always appears to be beyond reach.

As all great mystical characters, Don Juan is full of contradictions an audience must both love and hate – just as also the other characters in the opera around him, the centre of the drama, do with a mixture of admiration and disgust. The paradoxical fact is that nobody can live with a Don Juan close by, but then again, not without either.

Thaddeus Strassberger and his team have chosen to stage the story in our time. A rationally ruled and controlled society is exposed to the force of Don Juan, and everyone in his proximity comes under his sway. In a room filled with religious relics from a forgotten time, Don Juan allows his co-players to sense beauty, sensuality, desires and lust nourished by uncontrollable and irrational sources. Our Don Juan wishes to explore what lies behind and beyond our culture's inherited conventions and rules. He challenges us to open ourselves to forces that lurk behind our prosaic daily lives.

On stage is a strong team of young vocalists. Tenor Magnus Staveland makes his debut in the Oslo Opera House's Main House, while Kari Ulfsnes Kleiven and Halvor Melien debut in the roles of Zerlina and Masetto, respectively. We are particularly proud to present 29-year-old Björn Bürger. In just a short time he has won a number of recognised singing competitions and established himself as an internationally sought-after baritone. The New York Times praised him for his warm tone when he sang Masetto in Christof Loys' production of *Don Giovanni* at the Oper Frankfurt, where he has been employed since 2013. We are pleased that he will make his debut in the title role here in Oslo before sizeable new projects await him this season – including as Figaro in *The Barber of Seville* at the Glyndebourne Festival Opera.

Welcome!
Per Boye Hansen, *Opera Director*

SYNOPSIS

FIRST ACT

Leporello, Don Giovanni's servant, complains of his lot. He is keeping watch while Don Giovanni has broken into the Commendatore's home to have sex with his daughter, Donna Anna. While Leporello suffers the elements outdoors, inside Don Giovanni's adventure has turned violent. The Commendatore appears; he challenges Don Giovanni and is unwittingly killed. Giovanni and Leporello escape.

Anna asks her fiancé, Don Ottavio, to avenge her father's death.

In the morning, Giovanni and Leporello encounter one of Giovanni's former conquests, Donna Elvira, who is devastated by his betrayal. Leporello tells her she is neither the first nor the last woman to fall victim to Giovanni and goes on about his conquests all over Europe.

Masetto and Zerlina celebrate their marriage. Giovanni flirts with the bride, telling her she is destined for a better life. He attempts to remove the jealous Masetto by offering to host a wedding celebration at his castle. Giovanni begins his seductive arts, but Elvira arrives and tells Zerlina to flee her suitor. She also warns Anna, who is still unaware of the identity of her father's murderer and has asked Giovanni for help in finding the man. Giovanni, for his part, insists that Elvira is mad, and Anna and Ottavio wonder what to believe.

As Giovanni leaves, Anna suddenly recognizes his voice as that of the murderer. Devastated but determined, she once more asks Ottavio to avenge her. He wonders how to restore her peace of mind.

Don Giovanni tells Leporello to organize a party for the wedding guests at his palace, and looks forward to an evening of drinking and dancing and the sweet fare amore.

Meanwhile, Zerlina tries to pacify Masetto. Giovanni enters and leads them both to the party. Anna, Elvira, and Ottavio appear in disguise and are invited in by Leporello. In the ballroom, Giovanni dances with Zerlina, then tries to drag her into the adjoining room. When she cries for help, Giovanni blames Leporello. Anna, Elvira,

and Ottavio take off their disguises and, along with Zerlina and Masetto, accuse Giovanni, who is momentarily surprised but manages to slip away.

SECOND ACT

Having exchanged clothes with Giovanni, Leporello takes Elvira on a night-time walk, leaving his master free to serenade her sister. When Masetto arrives with his friends to hunt down Giovanni, the disguised Don beats up Masetto. Zerlina finds her bruised fiancé and comforts him.

Later that night, Leporello – still believed by Elvira to be Giovanni – is surprised by Anna, Ottavio, Zerlina, and Masetto, who all denounce the supposed Don. Fearing for his life, Leporello reveals his true identity before making his escape. Ottavio proclaims that he will take revenge on Giovanni and asks the others to look after Anna. Elvira thinks about Giovanni, whom she still loves in spite of everything.

In a cemetery, Giovanni and Leporello meet the shade of the Commendatore, who warns Giovanni that by morning he will laugh no longer. Giovanni forces the terrified Leporello to invite the shade to dinner. It accepts.

Once again, Ottavio asks Anna to marry him, but she replies that she will not until her father's death has been avenged.

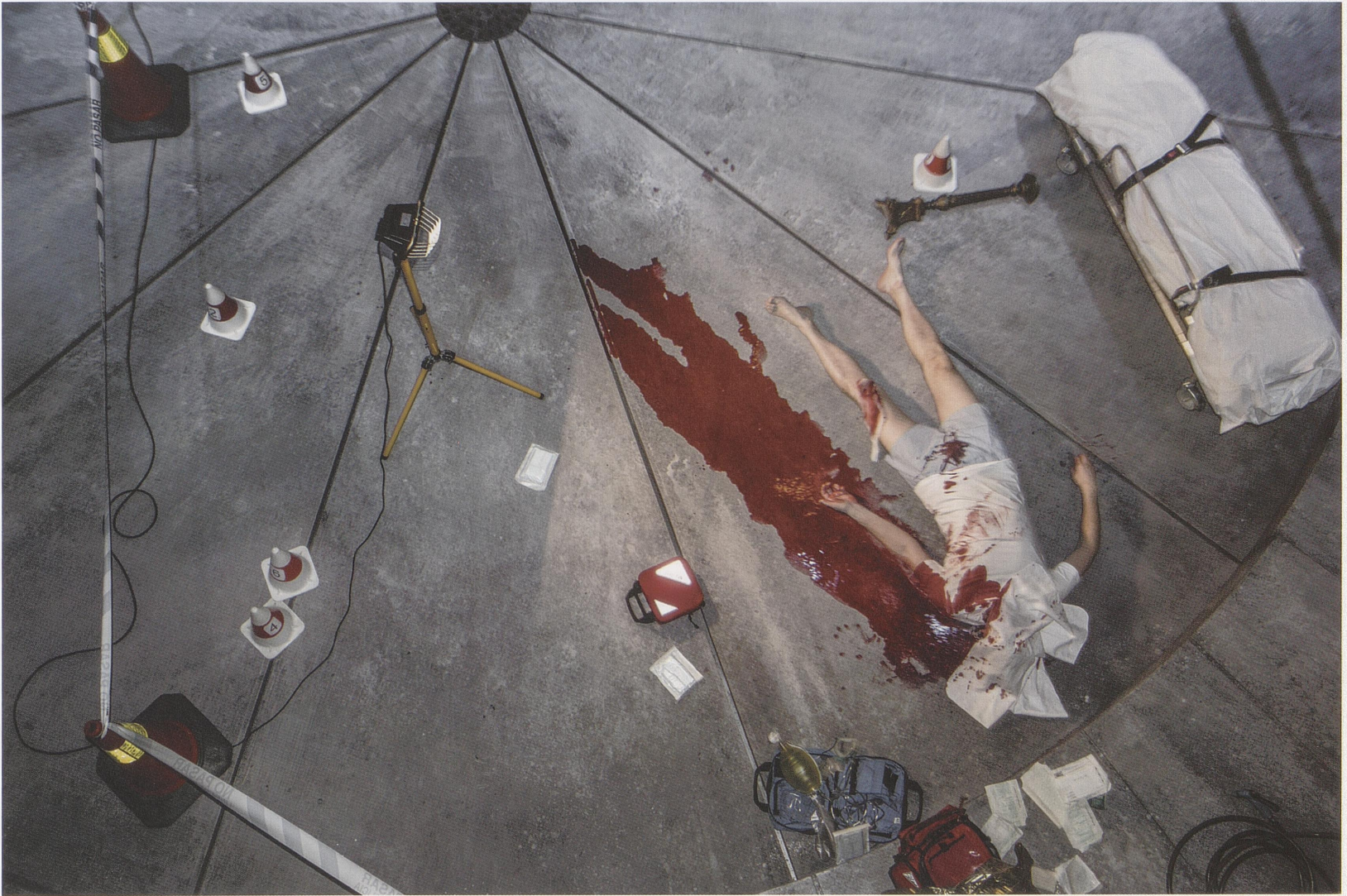
Elvira arrives at Giovanni's palace and makes a last desperate attempt to persuade him to change his life, but he only laughs at her.

The figure of the Commendatore enters and asks Giovanni to repent. He boldly refuses he is consumed by hellfire. Elvira, Anna, Ottavio, Zerlina, Masetto, and Leporello appear, contemplating their futures and the fate of an evildoer.

INGEBORG GILLEBO
(ZERLINA)

FRA PRØVESAL AUGUST 2015:
MAGNUS STAVELAND (DON OTTAVIO)
ANNI-HELEN MOEN (DONNA ANNA)
MARCELL BAKONYI (LEPORELLO)

CARSTEN STABELL (KOMMANDANTEN)

BIOGRAFIER

ANTONINO FOGLIANI, MUSIKALSK LEDELSE

Etter sin debut ved Rossini Operafestival i Pesaro 2001 har Antonino Fogliani raskt blitt en av de mest ettertraktede italienske dirigentene i sin generasjon. Han dirigerer jevnlig ved Teatro alla Scala, Teatro del Maggio Musicale Fiorentino i Firenze, Teatro La Fenice, Teatro di Parma, Teatro dell'Opera i Roma, operahuset i Rennes, Opéra Comique i Paris og ved Houston Grand Opera. Som en Rossini-spesialist ble han i 2011 utnevnt til musikalsk leder for festivalen Rossini in Wildbad. På det symfoniske feltet dirigerer han orkestre som Accademia Nazionale di Santa Cecilia i Roma, Sydney Symphony Orchestra, Württembergische Philharmonie Reutlingen, Orchestra Sinfonica della Fondazione Toscanini di Parma, Orchestra dell'Opera di Roma, Orchestra Regionale della Toscana, Orchestra Filarmonica ved Teatro Massimo Bellini i Catania, orkestrene ved Teatro Comunale di Bologna, Teatro San Carlo i Napoli, Teatro alla Scala, I Pomeriggi Musicali i Milano, Teatro Municipal i Santiago de Chile samt orkestrene i La Coruña, Tenerife, Castilla y Leon, Ensemble Orchestral de Paris og Orchestre de Bretagne. Han har også gjort en rekke innspillinger med selskaper som Arthaus Musik, Bongiovanni, Dynamic og Naxos. Fogliani gjorde sin amerikanske debut i 2011 med *Lucia di Lammermoor* ved Houston Grand Opera. Fogliani gjestet Den Norske Opera & Ballett i 2012/13 med *I Capuleti e i Montecchi*, og *La bohème* januar 2014. Han har nylig dirigert *Elskovsdrikken* ved Opéra de Massy og operaen i Helsinki, Bellinis *Il pirata* ved Liceu di Barcelona, La Sonnambula ved Opéra de Montecarlo, *La traviata* ved New Theater of Antibes, *Turandot* ved Bolshoi Theatre, Attila i St. Gallen, *La Cenerentola* i Bern, *Aida* ved Houston Grand Opera, *Barberen i Sevilla* i Enschede og Palm Beach og *Madama Butterfly* ved Opéra de Lille.

THADDEUS STRASSBERGER, REGISSØR

Thaddeus Strassberger er amerikansk regissør og scenograf med base i London. *Don Giovanni* er hans tredje produksjon for Den Norske Opera & Ballett, etter *Figaros bryllup* og *The Rape of Lucretia*. Kom-

mende sesong gjør han sin debut på Ekaterinburg Opera, der han har både regi og scenografi på *Satyagraha* av Philip Glass – for øvrig den første Glass-operaen som noensinne er satt opp i Russland. Han jobber også med *I due Foscari* (med Plácido Domingo), og en verdenspremiere av Søren Nils Eichberg, begge for Royal Opera Covent Garden. Denne sesongen har han regi på *The Voyage of Edgar Allan Poe* (Staatstheater Braunschweig) og *I due Foscari* (Theater an der Wien). Da han nylig satte opp Sergej Tanejev's monumentale opera, *The Orestia* på Bard Summerscape i New York og på Mariinskij-teatret, var det første gang denne operaen ble spilt utenfor Russland. Av tidligere produksjoner kan nevnes: *Hamlet* (Washington National Opera/Minnesota Opera) og *Nabucco* (Washington National Opera/Minnesota Opera/Opera Philadelphia/Florida Grand Opera, l'Opera de Montreal), *La fanciulla del west* (l'Opera de Montreal, Tiroler Landestheater Innsbruck), *Les Huguenots*, *Der Ferne Klang* og *Le roi malgré lui* (Bard Summerscape i New York, Wexford Festival Opera). Hans produksjon av *I due Foscari*, hvor Plácido Domingo debuterte i rollen som Francesco Foscari og James Conlon dirigerte, ble nylig spilt både i Los Angeles og Valencia. Strassberger tok ingeniørexamen ved The Cooper Union for the Advancement of Science and Art i New York City, og fikk deretter Fulbright-stipend for å fullføre *Corso di Specializzazione per Scenografi Realizzatori* ved Teatro alla Scala i Milano i 2001.

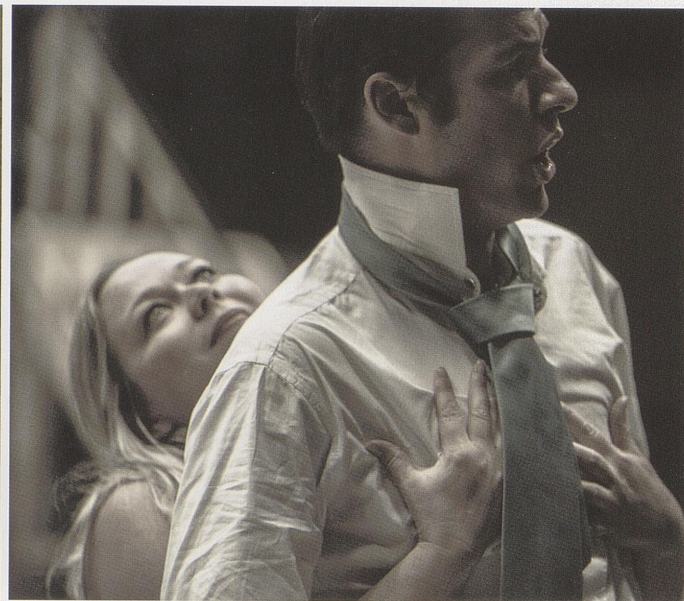
Mer informasjon på www.tstrassberger.com

GUDRUN GLETTE, ANSVARLIG FOR GJENOPPSETNINGEN

Gudrun Elisabeth Glette begynte som assisterende regissør ved Den Norske Opera & Ballett våren 2014. Hun har vært ansatt siden 2003, først som administrator for Operakoret og dernest som prosjektleder for «Opera på timeplanen», formidlingsprosjektet som var medvirkende til at Operaen vant International Opera Awards 2015 for «Accessibility». Ved Den Norske Opera & Ballett har hun tidligere regissert *Musikantene kommer til byen* (T. Egner) og *Hamsunballader* (K. Hamsun/K. A. Vestad) og vært regiassistent på *Pollicino* (Henze).

INGEBORG GILLEBO (ZERLINA) / FRA PRØVESAL, AUGUST 2015:
MARITA SØLBERG (DONNA ELVIRA), MARCELL BAKONYI (LEPORELLO)

Som frilans regissør har hun bl.a. satt opp *Johnny & Mariann*, en nyskrevet opera i forbindelse med stemmerettsjubileet av E. Hoem og K. A. Vestad, *Carmen* (Bizet) for Nordland Musikkfestuke i samarbeid med Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, og *Le Miss* – en egen versjon av *Les Misérables* og *Miss Saigon* for Finnmark Operakor og Sangkraft Berlevåg. Hun har også hatt regionsvar for en rekke oppsetninger innen fortellertheater og er instruktør i muntlig fortellerkunst ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Som forteller turnerer hun jevnlig med sin egen produksjon *Lurvehette* for Den kulturelle skolesekken. Hun var initiativtaker og prosjektleder for CD-prosjektet *Syng som småfolk* ved Gamlebyen skole i Oslo, som vant Spellemannsprisen for beste barneplate 1998. Hun har en mastergrad i dramateater fra New York University (Fulbright program) i tillegg til storfag i musikk fra Høgskolen i Bergen og lærerutdanning fra Universitetet i Stavanger.

KEVIN KNIGHT, SCENOGRAFI

Kevin Knight studerte ved Central Saint Martins School of Arts in London og har jobbet som scenograf og kostymedesigner både i England, flere steder i Europa, USA og Japan. Han har jobbet både med de store repertoarteatrene i England og på en rekke West End-produksjoner. Mange av disse oppsetningene har fått internasjonal anerkjennelse og vunnet flere priser. Som operadesigner har han arbeidet med mange av verdens mest kjente kompanier, med produksjoner som bl.a. *Lulu*, *Die Frau Ohne Schatten* (Lyric Opera of Chicago), *Tosca* og *Lady Macbeth of Mtsensk* (Canadian Opera Company: Toronto), *Schwanda the Bagpiper* (Augsburg), *Rita* (Royal Opera House), *La Bohème* (Santa Fe Opera), *Pastorale* (urpremiere Staatstheater Stuttgart), *Tannhäuser* (La Scala, Milano), *Il Trovatore* (Bologna/Japan/Bilbao), *Il Lombardi* (Firenze), *I Capuletie e i Montecchi* (Spoleto Opera Festival, USA), *The Miserly Knight* and *The Florentine Tragedy* (Teatro San Carlos, Lisboa), *Les Contes D'Hoffmann*, *Summer and Smoke*, *The Rape of Lucretia* (Central City Opera Festival, Denver)

USA), *Death in Venice* (Chicago Opera Theatre, USA), *Die Drei Pintos* og *Mirandolina* (Wexford Opera Festival and Lugo Opera Festival, Italia), *La Finta Gardiniera* (Garsington Opera Festival), *Daphne* og *Ariadne auf Naxos* (Teatro la Fenice, Venezia og Vlaamse Opera, Antwerpen), *Koningskinder* (Teatro San Carlo, Napoli) (vinner av Premio Abbiati), *Sweeney Todd* og *Don Giovanni* (Opera North). Blant hans siste teaterarbeider er designet på *Importance of Being Earnest* i London. Knight hadde regien og scenografien på verdenspremieren på Naomi Wallaces sceneversjon av *Birdy* (både West End og amerikanske produksjoner), og vant Barrymore Award for utmerket bidrag til scenekunst), *The Truman Capote Talk Show* (vant Edinburgh Fringe First Award), og teaterstykkene *Oktoberfest* og *Webster* i London. For Den Norske Opera & Ballett har Kevin Knight i tillegg til *Figaros bryllup* hatt ansvaret for scenografi og kostymer til *Rusalka* høsten 2009 og *Tosca* høsten 2010.

Mer informasjon på www.kevin-knight.com

MATTIE ULLRICHS, KOSTYMER

Mattie Ullrichs har tidligere gjort kostymene til *The Rape of Lucretia* for Den Norske Opera & Ballett. Hun har hatt kostymedesignet på operaer som *Der Ferne Klang* og *Les Huguenots* for Bard Summerscape i New York, og *Zaide*, *Così fan tutte*, *Ariadne auf Naxos* og *Alcina* for amerikanske Wolf Trap Opera. Hun har også gjort *Rigoletto*, *Brundibar*, *Don Giovanni* og *La bohème*. Ullrich mottok i 2005 European Opera Prize for Opera Irelands oppsetning av *Askepott*, sammen med Thaddeus Strassberger. Mattie Ullrichs brede repertoar omfatter både film, teater og musikal. Hun har brukt en stor del av sin karriere på å designe avantgarde-teatre i New York City. Blant hennes siste operaarbeider kan nevnes *I due Foscari* (med Plácido Domingo) i Los Angeles og Valencia, *The Orestia* på Bard Summerscape i New York og på Mariinskij-teatret i regi, *Nabucco* i Washington, Florida og Philadelphia – alle med regi av Thaddeus Strassberger, *Eliogabalo* for Gotham Opera, Franz Schreckers *Der Ferne Klang* (Bard SummerScape festival) og Mozart's ufullendte opera ZAIDE på Wolftrap Opera. Blant hennes siste oppdrag i New York kan nevnes *The Pride* (regi Joe Mantello, Wicked) og *The Starry Messenger* (med skuespilleren Matthew Broderick), *Fault Lines* for Naked Angels (regi David Schwimmer) og tv-serien *Friends*; og

dessuten en nyoppsetning av Stephen Schwartz' svært populære musikal *Working*, i Chicagos Water Tower Theater. I tillegg har Mattie designet for en rekke regionale amerikanske teatre. *Year of the Fish* (Sundance 2007) og *Sovereignty* (prisbelønt kortfilm) er blant hennes best kjente filmarbeider.

BRUNO POET, LYSDESIGN

Bruno Poet har tidligere gjort lysdesignet på *Figaros bryllup* i Thaddeus Strassbergers oppsetning, og *Cavalleria rusticana / Pagliacci* for Den Norske Opera & Ballett. Blant hans mange operaoppsetninger kan nevnes *Don Giovanni*, *La Donna del Lago* (Royal Opera House); *Hansel und Gretel* (Garsington Opera); *Il trovatore* (Macerata Opera, Italia); *Beatrice et Benedict* (Theater an der Wien); *Carmen* (English National Opera); *I due foscari* (Theater an der Wien, Los Angeles Opera, Palau de Les Arts, Valencia); *Cunning Little Vixen* (Det Kongelige Teater, København); *Rinaldo* (Lyric Opera Chicago); *Al gran sole carico d'amore* (Staatsoper Berlin, Salzburg); *Cavalleria rusticana* og *I Pagliacci* (Det Kongelige Teater, København); *Carousel* (Opera North, Barbican, Théâtre du Chatelet Paris); *Pelleas et Melissande* (Buenos Aires); *L'arbore di Diana* (Barcelona/Madrid/Montpellier); *I Puritani* (Amsterdam, Geneva, Athens). Han vant den australske prisen «Green Room Award» for sitt arbeid med *Rusalka* ved Sydney Opera House, og i 2013 mottok han Knight of Illumination Award for lysdesignet på verdensturneen til det islandske bandet Sigur Rós. Bruno Poet jobber også mye med teater, bl.a. for Royal Shakespeare Company og mange regionale London-teatre. For National Theatre i London kan nevnes *Frankenstein* (vinner av 2012 Best Lighting Design Olivier Award og 2011 Knight of Illumination Award), *Timon of Athens*, *London Road* og *Every Good Boy Deserves Favour*. Andre teateroppsetninger omfatter *From Here to Eternity* (West End); *Fortunes Fool*, *Sweet Bird of Youth*, *Cause Célèbre* og *All About My Mother* (Old Vic); *Coram Boy* (Bristol Old Vic).

Mer informasjon på www.brunopoet.co.uk

Har du
husket å få
OBOS-rabatt?

OBOS-medlemmer får rabatt på Den Norske Opera & Ballett

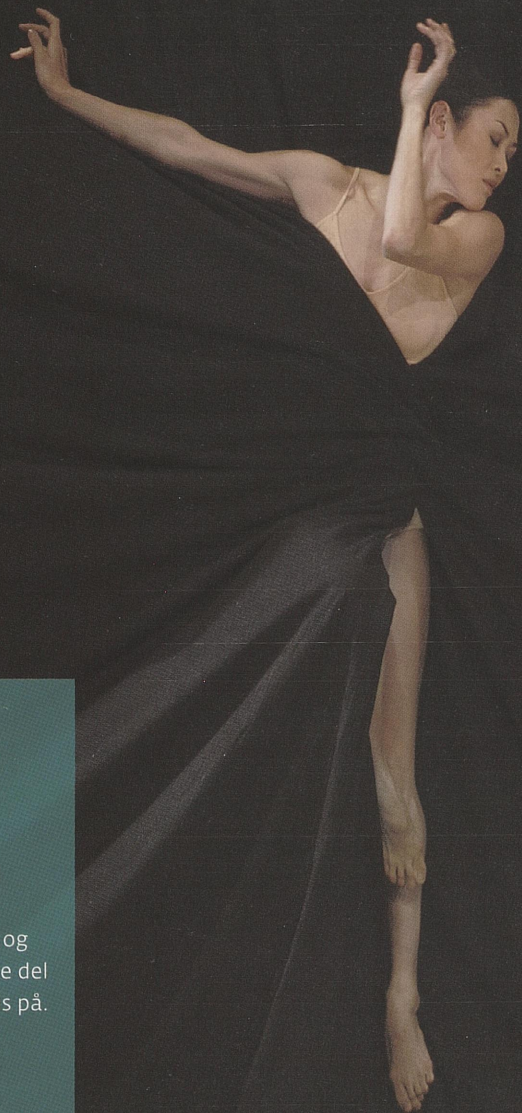
Melder du deg inn i OBOS nå, stiller du mye sterkere den dagen du skal kjøpe din egen bolig. Medlemskapet gir deg dessuten en rekke fordeler også alle de årene du ikke benytter deg av forkjøpsretten:

- Inntil 50 % rabatt på bolig- og kulturtilbud.
- Svært gode betingelser på lån, sparing og forsikring.
- Forkjøpsrett til 80 000 nye og brukte OBOS-boliger.

BLI MEDLEM:

www.obos.no eller send sms: **OBOS** til **2030**.

DNB

DNB samarbeider med idrettsforbund, kulturinstitusjoner og ideelle organisasjoner over hele landet.

DNB har i over 20 år hatt et samarbeid med Den Norske Opera & Ballett, en kulturinstitusjon som både tar vare på og utvikler kunstarter som en stadig større del av befolkningen har lært seg å sette pris på.

Stolt sponsor av mangfoldet

Den Norske Opera & Ballett takker følgende samarbeidspartnere og bidragsytere
/The Norwegian National Opera & Ballet gratefully acknowledges the support of
the following sponsors and contributors:

Hovedsamarbeidspartnere
/Main Sponsors:

Det Norske Veritas
DNB
OBOS
PwC
Statkraft
Volvo Car Norway

Samarbeidspartnere

/Sponsors:
Mills
Radisson Blu Plaza Hotel

Partnere med særskilt avtale:

Anders Jahres Humanitære Stiftelse
Color Line

Prosjektpartnere

/Project partners:
ConocoPhillips
Danske Bank
Kistefos
Norsk Tipping
Umoe

Sponsorprogrammet Ta Plass

/Take a Seat Programme:
Dampskibsaktieselskabet Theologos
Hathon Holding
Jepsen Invest AS

Den Norske Opera & Ballett takker følgende institusjoner og stiftelser for verdifulle bidrag
/The Norwegian National Opera & Ballet gratefully acknowledges invaluable contributions from the following institutions and foundations:

Skipsreder Tom Wilhelmsens Stiftelse
Operaens Venner

Den Norske Opera & Ballett er heleid av den norske stat og mottar et årlig driftstilskudd bevilget av Stortinget.
/The Norwegian National Opera & Ballett is a publicly owned company receiving an annual grant from the Norwegian Parliament.

Kan vi friste med en go'bit?

Sushi, søte fristelser eller 3-retters middag? I Byporten kan du utfordre smaksløkene. Våre serveringssteder diskler alltid opp med fristende go'biter.

Bambus Noodles Eksotisk og spennende, smaksrikt og livlig. Her får du noodles-retter, supper og vårruller av ypperste kvalitet tilpasset norske ganer - både til de som liker det sterkt og til de som foretrekker den milde, eksotiske smaken.

Bambus Sushi Her brukes kun ferske og første-klasses råvarer når erfarne sushi-kokker med omhu og omtanke tilbereder maten. Moderne asiatisk mat. Bred og variert meny med retter fra Kina, Thailand, Vietnam og Japan.

BIT Nystekte baguetter i forskjellige størrelser, dansk rugbrødsandwich, fransk landbrød og nydelige salater med akkurat det du vil fra et rikholdig utvalg - med flere hjemmelagde dressinger. BIT har et godt utvalg baristakaffe og en fristende og populær bakevareidisk med ferske, hjemmelagde bakevarer.

Egon Restaurant En uformell restaurant med en svært innholdsrik og variert meny, enten du er ute for å spise frokost, lunsj, middag eller du bare ønsker en snack eller en kopp kaffe. En, to eller tre retter, pizza, salater, hamburgerer, tapas m.m. Egen barnemeny. Og naturligvis glutenfrie alternativer. Uteservering med 225 plasser.

Espresso House Hos Espresso House er kaffen en lidenskap, men du får også ferskt bakverk fra eget bakeri, nylagde salater, sandwiches som serveres kalde eller varme, yoghurt, smoothie og et stort utvalg kalde drikker. Her kan du nyte alle dagens måltider.

Funky Frozen Yogurt Et selvbetjenings-konsept med yoghurt-is. Du velger selv hva du vil ha, ned til minste detalj. Smaksvariantene er mange, og du får også sorbet'er. Ca. 30 topping-alternativer - både de sunne og de mer morsomme.

Italo's Pizza & Pasta Her får du et utsøkt utvalg av ekte italiensk hjemmelaget pasta, pizza og småretter.

Lett & Godt serverer herlig kebab og hamburgerer. Inngang fra Biskop Gunnerus' gate.

SmoothieXchange Vi lager smoothies "The American Way". Kun ferske naturlige bær og frukter, uten tilsetning av sukker eller konserveringsmidler. Du kan også tilsette forskjellige typer proteiner, hvetegress, coconut oil mm.

Subway Her får du subs og salater i alle tenkelige varianter. Du kan velge mellom 5 brødtyper til din sub, som vi lager fersk foran øynene dine, akkurat slik du vil ha den. Et stort utvalg drikke, kaffe og cookies.

Taza Taza Ekte indiske retter, salater, wraps og nystekte nanbrød fra egen stenovn. Vi har naturligvis også indisk te, nypresset appelsin- og grønnsaksjuice, mango-lassi og nydelig kaffe.

I **Lobbybaren på Scandic Hotel** kan du nyte en kopp kaffe, forfriskninger og noe smågodt.

De fleste av våre spisesteder har Take away og levering i Oslo. Levering også til selskaper.

Serveringsstedene du ikke finner alle andre steder

Åpningstid butikker: 10-21 (20)
Enkelt butikker åpner tidligere.
Serveringssteder og kiosker åpent tidlig og sent.

www.byporten.no

Send sms
BYPORTEN til 2242

ET UNIKT SAMARBEID

Color Line er en høyt verdsett partner for oss i Operaen. Vårt samarbeid foregår på to viktige satsningsområder:

For det første har vi inngått en langsiktig avtale om finansieringsbistand til Barnekoret ved Den Norske Opera & Ballett. Dette skjer gjennom et betydelig årlig bidrag fra Color Lines lotterimidler. På denne måten er Barnekoret blitt styrket i den grad at det vekker internasjonal oppmerksomhet.

Våre mange unge og entusiastiske sangertalenter får i dag et bedre pedagogisk tilbud enn vi ellers kunne gitt dem. Samtidig er Barnekorets repertoar blitt utvidet, og i løpet av få år har dette også medført flere nye norske operaer for barn og ungdom. Det betyr et større tilbud til vårt unge publikum.

Og sist, men ikke minst, har Color Lines sjenerøse støtte satt oss i stand til å samarbeide med barnekor og operaselskaper over hele landet, gjennom samproduksjoner og ressursutveksling.

Men Color Line tenker også nytt og fremtidsrettet innenfor sitt eget virkefelt. Selskapet har lenge gått i bresjen for et mer vitalt samspill mellom reiseliv og kultur. Derfor har de invitert Den Norske Opera & Ballett med på å skape et rikere tilbud til utenlandske turister.

Med skreddersydde billett-, besøks- og cruisepakker har dette allerede gitt oss en økt tilstrømning av et internasjonalt publikum. Det gjør Norge til et mer attraktivt reisemål og Den Norske Opera & Ballett til et mer vitalt hus.

I tillegg er planen at også våre egne opera- og ballettelkere skal anspores til å reise ut. Så kommer de kanskje kyndigere tilbake og blir det krevende hjemmepublikummet ethvert operahus vil ønske seg!

Den Norske Opera & Ballett er svært takknemlige for den rollen Color Line spiller som inspirator, støttespiller og samarbeidspartner.

Color Line

FRA PRØVESAL TIL TEPPEFALL

VI SAMARBEIDER MED DEN NORSKE OPERA & BALLETT

DNB

FOTO: ERIK BERG

pwc

Statkraft

SOLEN

OBOS

DET NORSKE TEATRE
1864

FOTO: ERIK BERG

HØSTEN 2015

Planlegger du å gå på minst fem ulike forestillinger i løpet av sesongen? Da lønner det seg å kjøpe et Skredderabonnement, som gir deg 20 % rabatt på Hovedscenen og 30 % rabatt på Scene 2!

Billetter kan kjøpes på operaen.no, her finner du også fullstendig spilleplan for hele sesongen.

OPERA

BARBEREN I SEVILLA	22. AUG.–13. SEP.	H
DON GIOVANNI	29. AUG.–16. SEP.	H
KATJA KABANOVA	5.–28. SEP.	H
ULTIMA 2015: ØRETS TEATER – OM NATUREN	11.–13. SEP.	S2
ULTIMA 2015: UR_SOME KIND OF OPERA	18. / 19 SEP.	S2
CARMEN	2.–25. OKT.	H
DEN FLYVENDE HOLLENDER	5.–21. NOV.	H
DER JASAGER – HAN SOM SIER JA	11.–17. NOV.	S2
TRYLLEFLØYTEN	28. NOV.–23. JAN.	H

BALLETT

MANON	19. SEP.–16. OKT.	H
USE MY BODY WHILE IT'S STILL YOUNG	17.–20. OKT.	S2
BACK TO THE FUTURE	21. OKT.–8. NOV.	H
CODA 2015: DOUBLE BILL	23. / 24. OKT.	S2
GISELLE	14. NOV.–8. FEB.	H
JINGLE HORSE! – EN ANNERLEDES JULEBALLETT	28. NOV.–8. DES.	S2
NØTTEKNEKKEREN	4.–22. DES.	H

KONSERT

NORSK BAROKKORKESTER	20. SEP. / 15. NOV.	S2
OPERAORKESTRETS LØRDAGSKONSERT	26. SEP. / 14. NOV.	S2
KAMMERSERIEN	1. OKT. / 1. NOV.	S2
OSLO KAMMERAKADEMI	4. OKT. / 22. NOV.	S2
RIKSKONSERTENE: SLOTTET I SANDEN	10. OKT.	S2
MESTERPIANISTEN GRIGORY SOKOLOV	17. OKT.	H
OPERAORKESTRET: WEBER/MOZART/BRAHMS	23. OKT.	H
OSLO WORLD MUSIC FESTIVAL	1. NOV.	H
ALTA MOTETTKOR OG ENSEMBLE NOOR	8. NOV.	S2
EDVARD MUNCH ENSEMBLE	21. NOV.	S2
LEIF OVE ANDSNES: SOLO	13. DES.	H
SOLISTENES JULEKONSERT	16.–22. DES.	S2

Nasjonalbiblioteket
Depotbiblioteket

Don Giovanni opera i to akter Per
Boye Hansen

16g115580